

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:
za celo leto . K 84—
za pol leta . K 42—
za četrt leta . K 21—
za 1 mesec . K 7—
Za Ljubljano mesečno 7 K
Za inozemstvo mesečno K 12—
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 50

Ženske bodo volile!

Ponavljja se zgodovina tudi v našem. Dobro desetletje je preteklo, ko smo dobili splošno in enako volilno pravico. Tedaj je krščansko delavsko ljudstvo vstalo z dr. Krekom in kakor vihar je šel po naši zemlji: »Proč s privilegiji! Dajte nam volilno pravico!« Bili so se tedaj trdi boji, starejšim med nami vsi še v spominu. Bil je to sijajen pokret demokracije, katere hrbitelje je bila organizacija krščanskega delavstva. Z brezobzirno strastjo in besnostjo so se vrgli hlapi buržoazije in kapitala v boj proti tej veliki delavski zahtevi politične enakopravnosti. Slovenski liberalizem, ta stari in grešni varuh kapitalizma od svojega početka, je besnel in psoval vsakogar, ki se je upal, da se bo od vsakega kravega mešetarja. Liberalno časopisje tiste dobe — škoda, da mladi svet tako malo pozna zgodovino domačih političnih bojev — nosi na sebi pečat večne sramote, nazadnjaštva in nekulturnosti. In splošna volilna pravica je zmaga; delavski stanovci so prišli do besede, vključno s političnih privilegirancev.

Vojna je ustavila razvoj demokracije za nekaj časa. Komaj pa se je podelila bojna vohra, je vstala demokracija na nov pohod. Zahtevala je splošno in enako volilno pravico tudi za ženske. Nezaslišana zahteva za gotove ljudi. Ker pa se niso upali — vzgledi iz preteklih dobe so jim še v spominu — odkrito ustaviti ženski volilni pravici, je liberalni buržoa hotel dati volilno pravico le »samostojnim«, t. j. premožnim ter »izobraženim« ženskam. Veliko maso delavskih in kmetijskih žena je hotel izključiti od volilne pravice. Tedaj se je začelo med slovenskim delavskim ženstvom velikansko gibanje za doseg svojih političnih pravic in za odpravo obstoječih in name-ranih privilegijev.

Danes je za Slovensko, kakor poročajo listi, uveljavljen za občinske volitve nov volilni red, ki temelji na splošni in enaki volilni pravici s proporcem za moške in ženske. To je dosegla organizacija krščanskega ljudstva po svojih zastopnikih. S ponosom lahko trdimo, da je to ena najbolj modernih demokratičnih pridobitev delavskega ljudstva. Vse meje so padle s tem volilnim redom tudi v občinah. V občinah pa pride slovenska delavska žena tudi prvič do politične veljave.

To je zopet strašen udarec za liberalno in kapitalistično gospodo, ki je doslej toliko časa odrekala ženski vsako politično pravico. Zato razumemo, da njihovo najnovejšo glasilico »Domovina« ne najde dovolj nedostojnih izrazov pri blatenju delavskih žensk. Toda nas to divjanje ne moti. Kakor se tok Save ne ustavi, če v ljubljanskem močvirju kak močerad pada v vodni jarek, tako se tudi razvoj demokracije ne bo ustavil, ko se po blatu valjajo kapitalistični in liberalni močerad. Velik uspeh je dosežen za delavsko ljudstvo in še posebej za delavsko ženstvo. Sedaj gre naša pot naprej: do popolne zmagel!

VOJSKA MED RUSI IN POLJAKI.

LDU Moskva, 17. maja. (DKU — Brezžično) Svet ljudskih poverjenikov se je obrnil z brezžično brzojavko na mednarodni proletarijat s pozivom, naj podpira sovjetsko Rusijo v njenem boju proti poljskemu navalu s tem, da zabrani izdelovanje in izvažanje vojnega materijala. Zlasti se pozivlje poljski proletarijat na sodelovanje, ker pomenja zmaga sovjetske Rusije tudi zmago poljskega delavstva.

LDU Varšava, 17. maja. (DKU — Brezžično) Vojno poročilo od 16. t. m.: V Poljsko so bili v ozemlju Rječiče uničeni ostanki desete boljševiške armade. Južno od Dvine je zbral sovražnik močne vojaške sile. Od 14. maja zjutraj se bije tod srdit boj.

FRANCOZI ZAPUŠČAJO NEMČIJO.

LDU Darmstadt, 17. maja. (DKU — Wolff) Francoske čete so izpraznile ob de-setih Darmstadt. Odhod se je vršil mirno. LDU Mainz, 17. maja. (DKU — Agence Havas) Opoldne. Izpraznitev mest na desnem bregu Rena se je izvršilo dopoldne popolnoma mirno.

Razveljavljena pogodba med tobačno upravo in komunisti.

Ponesrečena igra komunistov. — Krščansko delavstvo zahteva zadoščenja.

Ljubljana, 18. maja. Včeraj je brzojavila uprava tobačnih monopolov iz Belgrada tobačnemu ravnateljstvu v Ljubljani, da je razveljavljen akt, ki vsebuje pogodbo, da se v imenu tobačnega delavstva pogaja z državno tobačno upravo le komunistična organizacija. Direkciji je naročeno, da se mora pogajati z vsemi organizacijami.

Včeraj popoldne ob pol treh je bila obveščena o tem zveza tobačnega delav-

stva v Ljubljani, včlanjena v Jugoslovanski strokovni zvezi. Pri direkciji je bil odbor kršč. soc. delavstva v spremstvu zastopnika Jug. Strok. Zveze.

Zveza kršč. soc. tobačnega delavstva terja zadoščenja. Zahteva, da se kaznujejo uradniki, ki so zakrivali enostransko pogodbo kot nagrado komunistom in kot brco nekomunističnemu delavstvu.

Ta pogodba ki je razveljavljena, zahteva kazni za krivce!

Nova kapitalistična trdnjava v Jugoslaviji.

Kapital se organizira.

Ljubljana, 18. maja. Graška »Tagespost« poroča iz Zagreba: Hrvatska splošna kreditna banka se združuje s dosedanjim Jadransko banko v Trstu, s Primorsko banko na Sušaku in z Zagrebško industrijsko banko v novo družbo pod imenom: Jadranska banka, d. d. s sedežem v Zagrebu. Delniška glavnica bo znašala 100 milijonov kron in se bo polagoma zvišala na 250 milijonov kron. Nova družba prevza-

me vsa aktiva in pasiva navedenih štirih zavodov in bo tako največja banka v kraljestvu SHS. Vloge in terjatve teh štirih zavodov znašajo tačas nad 800 milijonov kron. Delniška glavnica se po vsej priliki zviša takoj po ustanovitvi nove družbe na 200 milijonov kron.

Kapital sklepi svoje vrste — delavno ljudstvo, strni tudi ti svoji!

Posredovalnica za delo.

Enketa v Zagrebu.

Zagreb, 17. maja. Danes dopoldne se je pričela razprava o delavskih posredovalnicah. Vlada zopet ni imela nobenega načrta. Priporočala je načrt načelnika ministrstva Deržića, ki predlaga, naj bi bilo posredovanje dela urejeno na ta način: V Belgradu bi bila osrednja posredovalnica, v glavnih mestih pokrajin pokrajinske posredovalnice, okrožne posredovalnice in krajne. Po Deržićevem načrtu bi bili v vodstvu posredovalnice zastopani na enak način (paritetno) delavci in delodajalci. Država bi izvajala nad posredovalnico svojo državno kontrolo.

Teodorović (srbijski delegat) izjavlja, da srbijski delavci ne bi mogli dopustiti, da bi delavci in gospodarji bili paritetno zastopani, ker so delavci šibkejši. Pa bi morala biti delavska institucija, pač pa bi v njej gospodarji lahko vršili kontrolo v smislu informacij.

Delegat Pešić je tudi proti pariteti. Dr. Djeftić, zastopnik sarajevske trgovske in obrtne zbornice je za pariteto. Priporočala pa, da bi se ukinila podpora brezposelnim, ker se s tem denarjem vrše velike zlorabe.

Bauer (v imenu hrvatskih industrijcev) meni, da imajo posredovalnice nalogo, regulirati povpraševanje in ponudbo dela. Zato je za pariteto.

Rauscher (bosanski delegat) izjavlja, da je glavni namen te enquete, da se strokovnim organizacijam odvzame posredovanje dela.

Ovčariček (hrvatski delegat) je proti pariteti, pač pa naj delavski zastopniki v posredovalnici tvorijo dve tretjini, kapitalisti pa eno tretjino članov.

Gostinčar (JSZ) je kot delavec mnenja, da so delavci šibkejši del, vsled česar o pariteti ne more biti govora. Po-

sredovanje dela naj se vrši po posredovalnicah, ki pa ne smejo pritiskati na delavske meze.

Erjavec (vodja slovenske posredovalnice) trdi, da imajo Slovenci v posredovanju več skušenj in več uspehov kot Belgijanci. Za podlago naj nam služi posredovanje kakor je urejeno v Angliji in Nemčiji. Belgrajska posredovalnica je slabo delovala, kakor nam kažejo številke. V letu 1919 je belgrajska delavska borza (posredovalnica) imela 5000 slučajev posredovanj, med katerimi je bilo le 838 uspešnih. Slovenska pa je istočasno imela 15.000 posredovanj, med temi 3325 uspešnih. Posredovanje naj se vrši za vse stroke dela, ročno in duševno. Organizacija naj bi bila ta: Osrednja posredovalnica v Belgradu, pokrajinske in okrožne. Pokrajinske naj imajo široko avtonomijo. Posredovalnica nj ne ima opravka s podporami; to je stvar države.

Bukšeg (soc. dem.) je proti posredovalnicam. To delo naj vrše strokovne organizacije.

Tokan (slov. soc. strokovna komisija) naglašja, da bi utegnili kapitalisti zlorabljati posredovalnico. Nato pa ostro napada sedanjega ministra za socialno politiko dr. Kukovca, rekoč: »Kapitalisti si morejo k njegovemu imenovanju le čestitati. Sedaj je šef ministrstva za socialno politiko mož, ki bo vedno zastopal stališče kapitalistov. Kukovec bo skušal kukavičja jajca kapitalizma položiti v delavsko organizacijo.«

Na koncu so se sporekli še Rauscher, Ovčariček in Erjavec, na kar se je enketa zopet razšla, ne da bi bila kaj sklenila.

Jutri v torek se vrši razprava o nadzorstvu dela. Posvetovanja bodo trajala še več dni.

Nitti zopet sestavi italijansko vlado.

LDU Berlin, 18. maja. (Dun. KU) »Vossische Zeitung« javlja iz Lugana: Parlamentarna skupina katoliške ljudske stranke je naslovila na Bonomija pismo, v katerem izjavlja, da je pripravljena podpirati njegovo ministrstvo, ako v socialno politiko ne bo uvajal novotarij (?) in ako bo nepristransko postopal proti katoliškim delavskim organizacijam. Pismo odklanja aktivno sodelovanje v politiki. Z ozirom na te okoliščine je Bonomi zavrnil sestavo novega kabineta in svetoval kralju, naj poveri sestavo nove vade Nittiju. Nitti je kralju izjavil, da bi bilo treba poveriti to nalogo bivšemu delavskemu ministru Na-

vi. Ko Nava tega ni hotel sprejeti, je kralj ponudil zopet Nittiju sestavo vlade, kar je Nitti sprejel. Kakor poroča »Secolo«, menijo merodajni rimski krogi, da se bo Nittiju posrečilo, sestaviti vlado, ki bo vztrajala do jeseni, ko se prejkone razpišejo volitve.

Širite »Večerni list«!

Koncentracijska vlada.

Včeraj smo dobili novo vlado. Kar se je zdelo nemogoče, to se je zgodilo. S stališča zunanega ugleda države moramo to vest z veseljem pozdraviti. Tudi ni dvoma, da bo koncentracija v vladi vplivala na dogodke v notranjosti, da se bodo politični boji omilili. Položaj v sedanjem parlamentu je bil ta, da nobena skupina ni mogla brez druge in preko druge vladati. Zato tudi nobeno načelo, ki ga je zastopala kaka skupina, ni moglo prodrati v polni meri. Posledica je bila zastajanje dela, prepri in vedno širši razkol. Razkol v idejah sam na sebi bi ne bil škodljiv, ko bi bilo mogoče ideje res vsestransko udelestvovati. To pa se ravno ni moglo zgoditi. Sedaj imamo koncentracijo. To ni koncentracija strank v vladi in za vlado, marveč je to nekak začasen kompromis med zastopniki ene in druge ideje. Vsled tega tudi nova vlada ne bo mogla izvršiti kakih velikih činov. Če pomislimo, da ima socialno politiko v roki mož, ki je načelnik kapitalistične struje, ki ni nikdar stal v vrstah delavskih in socialnih borcev, je jasno, da je to le kompromis, začasen izhod. Velikih dejanj ne pričakujemo od te vlade. Dovolj bo, če bo ta vlada sklenila volilni red za konstituantno, izvedla volitve in — šla. To je njeno edino veliko delo, kjer bo s svojim kompromisnim značajem mogla kaj doseči.

Mi smo vedno zastopali stališče, naj se sestavi koncentracijska vlada, ki imej nalogo, da v prvi vrsti izvede volilni red, volitve in se nato poslovi. Upajmo, da se to čimprej zgodi v interesu ljudstva, ki bo novemu, izvoljenemu parlamentu brez dvoma dalo drug pečat in drugo smer. Marsikateri gospodov, ki so danes v vladi, prihodnjic ne bo niti več poslanec. O tem smo si na jasnem. Ker pa je to jasno, je prav, da se to čimprej zgodi, da se morajo naše notranje socialne, gospodarske in politične razmere preurediti v smislu, kakor to zahteva delovno ljudstvo.

Naj se čimprej merijo ideje!

Potek dogodkov ob sestavi nove vlade je bil naslednji:

Dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne se je sešel ministrski svet Protičeve vlade. Ministrski predsednik Protić je poročal, da se je dr. Vesnić končno posrečilo doseči sporazum z demokratsko skupino, ki je pristala na vse bistvene zahteve parlamentarne zajednice. Ministrski svet je nato sklenil podati ostavko. Obenem je sestavil spomenico o delu odstopajoče vlade. Nato je Protić odšel k regentu in mu podal ostavko vlade s spomenico o delu, ki ga je tekom svojega obstanka izvršila.

Za Protičem je regent sprejel dr. Vesnića in mu poveril sestavo nove vlade. Dr. Vesnić je regentu takoj predložil listo novega koncentracijskega ministrstva, ki jo je regent sprejel.

Ob 4. uri popoldne se je vršila prva seja nove vlade, na kateri so sestavili delovni program in določili, da se bodo vršile seje ministrskega sveta vsak četrtek in soboto. Za manj važne stvari se bodo sestavile posebne komisije med prizade-timi ministrstvi.

Ob 5. uri popoldne je nova vlada položila prisego v roke regenta Aleksandra. Regent je želel vladi v njeni težavni nalogi, da dovede državo do ustave, najboljši uspeh in ji zagotovil vso svojo podporo. Ministrski predsednik dr. Vesnić se je zahvalil prestolonasledniku za zaupanje in zatrdil, da bo vlada porabila za rešitev svoje naloge vse svoje sile.

O sestavi ministrske liste,

ki smo jo priobčili že včeraj, bi imeli še dodati: Zunanega ministra dr. Trumbića bo začasa njegove odsotnosti zastopal minister za trgovino in industrijo dr. Ninčić in ministra za vere Pavla Marinkovića pa v njegovi odsotnosti minister za prosveto Svetozar Pribičević. Parlamentarna zajednica ima 10 listnic, demokratije s Smodlakovo skupino pa 8. Demokratska zajednica je poslala v vlado samo 1 Hrvata.

Za nas je velevažno dejstvo, da je ob pogajanjih za sestavo koncentracijske vlade zmagovali stališče parlamentarne zajednice v dveh najvažnejših vprašanjih: glede volilnega zakona in načrta ustave. Centralističnim težnjam demokratov so s tem postavljene jasne in močne meje.

Razne zahteve, ki so jih bili stavili demokrati v zadnjem hipu v demagoške svrhe, so demokrati sami spričo položaja, ki ni ravno govoril zanje, istotako hitro opustili.

Črnogorci, ki izjavljajo, da nimajo z demokrati nikakih obvez ali zvez, so zahtevali in dobili ministrstvo za prehrano.

Narodno predstavništvo.

Na podlagi pogajanj za sestavo nove vlade je bil določen za novega predsednika v parlamentu dr. Medaković, za drugega podpredsednika pa Slovenec dr. Jančič. Parlament bo imel 19. t. m. kratko sejo, nato se odgodi za osem dni, da se pripravi delo. V prihodnjih sejah bo rešil najnujnejše tekoče posle, med drugim tudi ratifikacijo mirovne pogodbe z Nemčijo in izvolil odsek za sestavo ustavnega načrta in odsek za sestavo načrta o volilnem za, konu. Nato se bo parlament lotil delovnega programa. Razprave o programu nove vlade ne bo.

Kakor sodijo, bo parlament rešil svoje delo tako, da se bodo mogle vršiti

volitve v konstituanto meseca septembra t. l.

Preosnova pokrajinskih vlad.

Spričo sestave koncentracijske vlade v Belgradu se bodo preosnovale tudi pokrajinske vlade tako, da bodo v njih zastopane stranke, ki tvorijo belgrajsko vlado. Pri tem bo moralo služiti kot merilo pravo razmerje moči posameznih strank, t. j. ne število sedanjih poslancev, marveč na Hrvatskem izid občinskih volitev, drugod pa moč organizacij posameznih skupin.

Kakor poročajo iz Belgrada, bo treba pri sestavi novih pokrajinskih vlad premagati večje težave le v Bosni. V Sloveniji (dr. Brejc) in v Dalmaciji (dr. Krstelj) ostane dosedanja predsednika. Ravno tako ostane po vsej priliki hrvatski ban dr. Laginja na svojem mestu.

BELGRAJSKI PARLAMENT.

LDU Belgrad, 17. maja. Nova vlada se bo predstavila parlamentu v sredo ob 4. uri popoldne. Od 286 poslancev bo v opoziciji samo 5 republikancev in 11 socialistov.

SPOPADI MED POLJAKI IN NEMCI.

LDU Marienwerder, 17. maja. (Dun. KU.) »Neue westpreussische Mitteilungen« poročajo: Včeraj je bila tukaj velika poljska manifestacija, katere se je udeležilo 1600 do 1700 Poljakov. Prišlo je ponovno do težkih izgrediv, pri katerih je bilo več oseb poškodovanih. Mir so napravile čete italijanske posadke.

MAŽARSKA.

LDU Budimpešta, 17. maja. (Dun. KU. — OKU.) Med obema strankama krščanskega bloka je danes prišlo do kompromisa v sporni točki, ki se tiče razpisa volitev v krških okrajih. S tem je zagotovljeno nadaljnje sodelovanje krščanskega bloka in ni več povoda za vladno krizo.

LDU Budimpešta, 17. maja. (Dun. KU. — OKU.) 20 poslancev, ki pripadajo deloma krščansko socialni zvezi, deloma stranki malih poljedelcev, je sklenilo, ustanoviti posebno stranko z imenom »Zedinjena krščansko nacionalna stranka malih poljedelcev«.

LDU Budimpešta, 18. maja. (Dun. KU. — OKU.) Generalni tajnik madžarske mirovne delegacije odpotuje jutri v Pariz. Poverjena mu je naloga, da izroči vrhovnemu svetu sklepe madžarske vlade glede mirovne pogodbe. Po vrhovnem svetu madžarski vladi stavljeni rok za odgovor poteče 21. maja.

FINANČNE OBVEZNOSTI NEMČIJE.

LDU London, 17. maja. (Dun. KU.) Zastopnik Agence Havas je dobil od mero-dajnih krogov naslednje zanimive posameznosti o uspehih konference v Hythe. Najvažnejši uspeh je ta, da so določili najmanjšo pavšalno vsoto, ki jo mora plačati Nemčija kot odškodnino. Predsedniki vlad so se zedinili za vsoto 120 milijard zlatih mark, ki naj se plačujejo v 33 letnih obrokih. Nemčiji so pustili možnost, da se oprostijo dolgovi s posojili, ki bi jih polagoma najemala, in ki naj bi služila v obnovi Nemčije, še bolj pa v to, da plača svoje dolge. Radi tega so predlagali francoski strokovnjaki najetje velikega posojila, za katerega bi jamčile Nemčija, Francija, Anglija, Italija, Belgija in morda tudi nevturalne države. Od odškodnine, ki jo mora plačati Nemčija, bo prejela Francija 55 odstotkov in Anglija 25 odstotkov.

BOJI V TURČIJI.

LDU Berlin, 18. maja. (Dun. KU.) »Vossische Zeitung« javlja iz Kodanja: »Times« poročajo, da je dospel Enver paša v Baku in da je 50.000 mož na pohodu v Georgijo, da se združijo s četami Mustafa Kemal paše. Tuje misije v Baku z izjemo perzijske so internirane.

Politične novice.

Nov občinski volilni red za Slovenijo. Listi poročajo iz Belgrada, da je regent odobril občinski volilni red, ki ga je predložila ljubljanska deželna vlada. Novi občinski volilni red temelji na neomejenem načelu splošne in enake volilne pravice za vse državljane, ki so dovršili 21. leto, brez razlike spola. S tem dobi žensktvo polno aktivno in pasivno volilno pravico. Novi volilni red uvaža dalje volilno dolžnost in vezane kandidatne liste s poročem.

Voditelj bosenske Ljudske stranke dr. Karel Cankar se te dni mudi v Belgradu, kjer je imel pogovor z dr. Korošcem. Dr. Cankar obišče tudi Zagreb in Ljubljano.

Proti pride v Ljubljano. Stojan Protić, bivši ministrski predsednik in sedanj minister za konstituanto, bo obiskal Zagreb, Ljubljano in Sarajevo, kjer bo imel važne pogovore z merodajnimi politiki in drugimi osebami. Ker je znano, da zastopa Protić decentralistično stališče pri ureditvi države, ga bomo z veseljem in zaupanjem pozdravili v naši Ljubljani.

Komunisti za barona in kapitalista. Komunistični občinski zastop v Valpovu je zopet sprejel v občinsko zvezo barona Gutmana in njegovega ravnatelja Herza in poslal vladi prošnjo, naj prekliče prejšnjo svojo odredbo, s katero je bila gornjima tujcema odvzeta domovinsko pravico.

Za gospodarsko izobrazbo ženstva. Jeseni 1919. so v štajerskem deželnem zboru stali krščansko-socialni poslanci predlog, naj deželna vlada poskrbi za strokovna gospodarska predavanja za ženstvo. V težavnih povišnih gospodarskih razmerah je nujno potrebno, da se je tisti del prebivalstva, ki je po teh razmerah najobčutnejše prizadet t. j. ženstvo, popolnoma na jasno o vzrokih teh razmer in o protisredstvih. To pa tembolj, ker je ženstvo sedaj poklicano, da sodeluje v zakonodaji in upravi in sploh vsem javnem življenju. Predlog je bil soglasno sprejet in se ravno te dni izvršuje. Graška deželna vlada prireja kolo narodnogospodarskih predavanj po svojih najboljših strokovnjakih za omejeno število žensk, ki naj potem ponesejo pridobljeno znanje v najširše sloje. Nekaj podobnega bi potrebovali tudi pri nas!

Vladna kriza v Italiji. Po demisiji Nittijevskega kabineta je kralj povelil sestavo nove vlade zmernemu socialistu Bonomi. Le-ta je pa sestavo odklonil.

Nemške pritožbe proti jugoslovanskemu vojaštvu v štajerskem obmejnem ozemlju. V štajerskem deželnem zboru so vložili poslanci Kölbl, Siegl, Lang in tovariši obširno spomenico, v kateri opisujejo krivice, ki jih baje v obmejnem ozemlju izvršuje nad nemškim prebivalstvom jugoslovansko, povečini srbsko vojaštvo. Spomenica navaja več slučajev nasilja, o katerih upamo, da niso resnični, na vsak način pa pristransko opisani.

Dnevne novice.

Premestitev živinozdravnikov. Anton Kos iz Slov. Bistrice v Dol. Lendavo, Franc Lobnik z Sv. Lenarda v Gornjo Radgono, Pavel Kolenc iz Litije v Spodnji Dravo, Ivan Vandot iz Žužemberka na Jesenice.

Izpremembe v osebju. Ravnatelj državnega kmetijsko-kemijskega preiskovališča v Mariboru, inženir Henrik Mohorič je pomaknjen v osmi činovni razred. Pri veterinarski upravi poverjenstva za kmetijstvo je sprejet višji živinozdravnik Franc Cyek v Voloski-Opatiji.

Vjetniki v Italiji. Ministrstvo za notranje zadeve je priposlalo sledeči izkaz vjetnikov v vjetniškem taborišču v Genovi v Italiji, ki ne dobivajo nobenih vesti od svojih rodbin in sorodnikov: (Drugo ime je vsekakor očetovo oziroma materino. Imena so vobče zelo popačena, namesto K je Italijan povsodi pisal H. Vendar pa se da tudi krajevna imena že izpoznati.) Herle Jochan, Herle Alois, Trajane (Cemšeniha), Slovenija; Stich Leopold, Stich Helene, Unter Tabuch, Slovenija; Maurin Fahofo, Maurin Maria, Stara Cerhev, Obrarn 4, Slovenija; Domajho Martin, Domajho Terezia, Moravče (Mala Nedelja), Slovenija; Hantusch Vinko, Hantusch Katarina, Osoletica, Slovenija; Puhšić Johann, Puhšić Liza, Livnica (Sv. Urban), Slovenija; Honcilian Johann, Honcilian Terezia, Prapriče (Žuženberg), Slovenija; Golob Jakob, Golob Jakob, Viznica (Stajersho), Slovenija; Shuše Ignaz, Shuše Johann, Jeprič (Tržišče), Slovenija; Saliternih Jakob, Saliternih Lizabeta, Djehše (Horusha), Slovenija; Papež Jakob, Papež Sebastian, Teron (Maribor), Slovenija; Holožan Jakob, Holožan Martus, Brieg Maisberg (Ptuj), Slovenija; Hosmač Franc, Hosmač Janez, Sija (Moravce), Slovenija; Penhiber Ivan, Svenšek Neža, Podletin (Ptuj), Slovenija; Shrgēt Josef, Shrgēt Terezia, Sv. Jurij (Maribor), Slovenija; Rumeš Valentin, Rumeš Valentin, Studenice (Polačanah), Slovenija; Hočevar Franz, Hočevar Franz,

Blesinjavas (Trebnje), Slovenija; Bratun Franz, Bratun Franziša, Litija in Joviče, Slovenija; Urch Franz, Urch Josef, Zitma (Paljane), Slovenija; Bizjah Alois, Bizjah Marija, Brezje, (Hrško), Slovenija; Perho Franz, Perho Anna, Lutamer (Stajersho), Slovenija; Hering Ivan, Hering Ivan, Brezica (Stajersho), Slovenija; Salhar Franz, Salhar Mihajlo, Pistain (Stajersho), Slovenija; Herin Ivan, Herin Juraj, Holovin (Hršchen), Slovenija; Hohaj Ivan, Hohaj Ivan, Vasgolica (Selca), Slovenija; Marc Franz, Marc Martin, Vrhpolje (Sv. Jernej), Slovenija; Horošec Martin, Horošec Josef, Sv. Petar (Maribor), Slovenija; Brvar Josef, Brvar Janas, Holorad (Hraishah), Slovenija. — O tem se obveste sorodniki gornavedenih vjetnikov.

Iz jugoslovanske armade sta izstopila podpolkovnik Stevo Duić in stotnik Gojkomir baron Glogovac, vitez reda Marije Terezije.

Valute dne 17. maja na zagrebški borzi: 100 dolarjev 12.000 K; 100 carskih rubljev 185 K; 100 češkoslovaških kron 230 K; 20 kronski zlat 470 K; 1 napoleon-dor 470 K; 100 nemških mark 284 K; 100 rumunskih lejev 272 K; 100 italijanskih lir 715 K.

Lepo delo. Po Zagrebu je veliko zapuščene mladine, ki ni nikoli dovršila ljudske šole in ni prejela nobenih zakramentov. Te revčke je letošnje spomlad začela zbirati ženska Marijina kongregacija in jih pripravljati na prvo sv. spoved in obhajilo. 14. t. m. se je v dveh farnih cerkvah vršila slovesnost prvega sv. obhajila za to mladino. Po cerkveni svečanosti so mladino pogostili in obdarovali.

Ženska gimnazija z internatom se otvori na Cetinju.

Zveza karitativnih društev v Hrvatski in Slavoniji se je ustanovila 14. t. m. v Zagrebu. Za predsednika je bil izvoljen dr. Josip Šilović, za podpredsednici Maja baronica Turković in Marija Magdić. Zveza je razdelila delo po naslednjih odsekih: 1. odsek za zgolj človekoljubno delo; 2. za socialno-higijenično delo (varstvo mater, dojenčev, sirot, počitniške kolonije, boj proti alkoholizmu, bolniška strelja itd.); 3. za pravno-vzgojno delo (vsestranska skrb za zanemareno mladino); 4. odsek za pridobivanje gmočnih sredstev; 5. odsek za propagando. Zveza bo delovala sporazumno z državnim oddelkom za socialno skrb.

Ljubljanske novice.

Igralska vaja na Ljudskem odru se za »Revčka Andrejčka« začne danes ob 8. uri zvečer. Vdeleže naj se jo gotovo vsi igralci.

Seja Ljudskega odra se vrši danes ob 7. uri zvečer. Vsi odborniki naj se seje gotovo udeleže.

Zanimiva razprava o dogodkih na Vinici se prične jutri ob 8. dopoldne pred kazenskim senatom ljubljanske deželne sodnije v navadni razpravi dvorani I. nadstropje št. 79. Razprava bo trajala 2 dni.

Porotno zasedanje se prične 25. t. m. Dozdej je že razpisanih razprav za 14 dni. Poleg porote bodo poslovali vsi senati, če tudi deluje v področju deželnega sodišča v Ljubljani mesto 27 samo 17 sodnikov.

Žalitive med advokati. Dr. Oton Fetič, odvetnik v Ljubljani, je tožil dr. Antona Brumna, odvetnika v Ptuj, ker je ta poslal 11. januarja 1920 na disciplinarni svet odvetniške zbornice v Ljubljani vlogo, v kateri je glede na gospoda dr. Fetiča med drugim pisal: »Živimo v časih koritarstva, ostudnega verižništva in nebrzdanega koristolovstva. Smatram za koritarja vsakega tovariša, ki prevzame honorirano javno funkcijo, v koje izvrševanju zagazi in zabrede v dolžnostno kolizijo. Dalje je dr. Brumen očital dr. Fetiču, da se je kot član Glavne posojilnice v Ljubljani in kot namestnik konp. upravitelja v konkurzu te posojilnice nahajal v dolžnostni koliziji in da mu je kot upniku škoda delal. Z ozirom na to pismo je uvedla odvetniška zbornica proti dr. Fetiču disciplinarno preiskavo, katero se je pa ustavilo, ker ni bilo nobenega povoda nastopati proti dr. Fetiču. Zanimivo je, kakor izvaja dr. Fetič zastonjnik dr. Šubica, da sta zaradi podobnih očitkov dr. Fetič in dr. Švigelj l. 1918 dr. Brumna tožila; tedaj je dr. Brumen pri razpravi dne 24. januarja 1918 uvidel svojo krivdo in oddal na zapisnik izjavo, v kateri je obžaloval in prekllical očitke. K razpravi pri okrajnem sodišču v Ljubljani 18. aprila dr. Brumen ni prišel. Okrajni sodnik Avsec je na predlog dr. Šubice obsodil dr. Brumna na en mesec zapor, katero kazni je spremenil ni 1000 K globe.

Aretacije. Danes zjutraj ob 6. uri je ustavil nadstražnik Franc Grošelj na Krakovskem nasipu Ludovika Sandlar iz Beljaka, ker je imel vojaški nabirnik, polno nabasan z živili, in sicer slatino in salamami. Ker se ni mogel izkazati, je bilo blago zaplenjeno. Kakor se je izve-

delo, je hotel odpeljati vse proti Nemški Avstriji. — V Mestnem logu je nadstražnik tudi aretiriral dva moška, ki sta se skrivala v mestni šupi.

Zelo sumljiva stvar je bila, pravi g. dvorni svetnik Regally Vojnovič, kateri je bil obsojen pri okrajnem sodišču »na dokaj nizko kazeno« 100 K, ker je kupil ukradeni motor. Vzklicni senat deželne sodnije je zavrnil Vojnovičev vzklic.

Ker je osumljen ropa, so prijeli orožniki v št. Vidu nad Ljubljano Julija Staniča, false Markl Pavla iz Bat. Stanč je še mlad, toda kljub temu je sedel že 14 mesecev zaradi tatvine vječli.

Našla se je srebrna, gravirana svetinja. Vpraša se v Kersnikovi ulici št. 7, prilijče, levo.

Aprovizacija.

Sladkorne izkaznice za Samopomoč, konsume, splošno gospodarsko zadrugo, mestno aprivizacijo, dobe stranke, ki še niso prišle po izkaznice, le še v četrtek 20. in v petek 21. t. m. Pozneje se bodo izdajale le bele izkaznice za trgovce, ker zadrugam ni mogoče nakazovati vsak kilogram sladkorja posebej, kakor bi se zljubilo posameznim zamudnikom, temveč se bo za zamudnike nakazal sladkor le enemu trgovcu. Kdor še ni predložil izkaznic v zadrugi, kjer je včlanjen, naj to takoj stori, ker bo sicer sam odgovoren za škodo, da bi vsled lastne zamude ne prejel sladkorja.

Prodaja petroleja. Petrolej se bo prodajal na A, B in C petrolejske izkaznice. Liter petroleja stane 19 K in se prodaja v sledečih trgovinah:

Na A izkaznice za rodbine se dobi liter petroleja in sicer: V I. okraju: Na št. 1 do 175 pri Vrhovcu, na št. 176 do 350 pri Brezovaru, na št. 351 do 525 pri Mehletu, na št. 525 do 700 pri Grošlju, na št. 701 do 900 pri Ravhekarju. V II. okraju: Na št. 1 do 175 pri Topolavcu, na št. 176 do 350 pri Košaku, na št. 351 do 525 pri Tomcu, na št. 526 do 700 pri Anžlovjarju, na št. 701 do 875 pri Bahovcu, na št. 876 do 1050 pri Finžgarju, na št. 1051 do 1200 pri Brenčiču. V III. okraju: Na št. 1 do 175 pri Pocku, na št. 176 do 350 pri Sokliču, na št. 351 do 525 pri Svetelu, na št. 526 do 700 pri Kranjcu, na št. 701 do 875 pri Steinerju, na št. 876 do 1000 pri Škerjancu. V IV. okraju: Na št. 1 do 350 pri Ješetu, na št. 351 do 700 pri Medici, na št. 701 do 1030 pri Leskovcu in Meden, na št. 1031 do 1225 pri Tavčarju, na št. 1225 do 1400 pri Jemcu, na št. 1401 do 1500 pri Elbertu. V V. okraju: Na št. 1 do 350 pri Česnovarju, na št. 351 do 875 pri Štupici, na št. 876 do 1050 pri Verbasju, na št. 1051 do 1100 pri Stanzerju. V VI. okraju: Na št. 1 do 175 pri Legatu, na št. 176 do 350 pri Stravu, na št. 351 do 525 pri Begušu, na št. 526 do 800 pri T. Mencingerju. V VII. okraju: Na št. 1 do 175 pri Mlakarju, na št. 176 do 350 pri Simončiču, na št. 351 do 525 pri Tušarju, na št. 526 do 600 pri Kotarju. V VIII. okraju: Na št. 1 do 135 pri Šarabonu, Zaloška cesta, na št. 136 do 245 pri Šarabonu, Martinova cesta, na št. 246 do 460 pri Rojcu. V IX. okraju: Na št. 1 do 95 pri Marenčetu, na št. 96 do 420 pri Česnovarju.

Na B izkaznice za samce se dobi pol litera petroleja in sicer: V I. okraju: Na št. 1 do 240 pri Čermak & Valu, na št. 241 do 400 pri Ravhekarju. V II. okraju: Na št. 1 do 140 pri Zorcu, na št. 141 do 500 pri Skubicu. — V III. okraju: Na št. 1 do 180 pri Jelačinu, Rimska cesta, na št. 181 do 500 pri Leskovcu, Opekarska cesta. — V IV. okraju: Na št. 1 do 140 pri Krivicu, na št. 141 do 600 pri Elbertu. — V V. okraju: Na št. 1 do 180 pri Zorcu, na št. 181 do 600 pri Stanzerju. — V VI. okraju: Na št. 1 do 320 pri Simončiču, na št. 321 do 600 pri Jeršetu. — V VII. okraju: Na št. 1 do 500 pri Zormanu. — V VIII. okraju: Na št. 1 do 120 pri Šarabonu, Martinova cesta. — V IX. okraju: Na št. 1 do 100 pri Fojkarju.

Na C izkaznice za obrtnike se dobi tri litre petroleja in sicer: V I. okraju: Na št. 1 do 58 pri Černiču, na št. 59 do 116 pri Zirkelbachu, na št. 117 do 174 pri Ojstrižu, na št. 175 do 250 pri Černak & Val. — V II. okraju: Na št. 1 do 58 pri Severju, na št. 59 do 116 pri Deržaju, na št. 117 do 150 pri Zorcu. — V III. okraju: Na št. 1 do 116 pri Jelačinu, Čojzova cesta, na št. 117 do 174 pri Bogataju, na št. 117 do 174 pri Skala, na št. 175 do 200 pri Jelačinu, Rimska cesta. — V IV. okraju: Na št. 1 do 58 pri Staculu, na št. 59 do 150 pri Krivicu. — V V. okraju: Na št. 1 do 116 pri Sarku, na št. 117 do 120 pri Simončiču. — V VII. okraju: Na št. 1 do 58 pri Zagradniku, na št. 59 do 116 pri Koširju, na št. 117 do 150 pri Zormanu. — V VIII. okraju: Na št. 1 do 58 pri Premrovu, na št. 59 do 70 pri Šarabonu, Zaloška cesta. — V IX. okraju: Na št. 1 do 116 pri Klemencu, na št. 117 do 200 pri Marenčetu.

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.